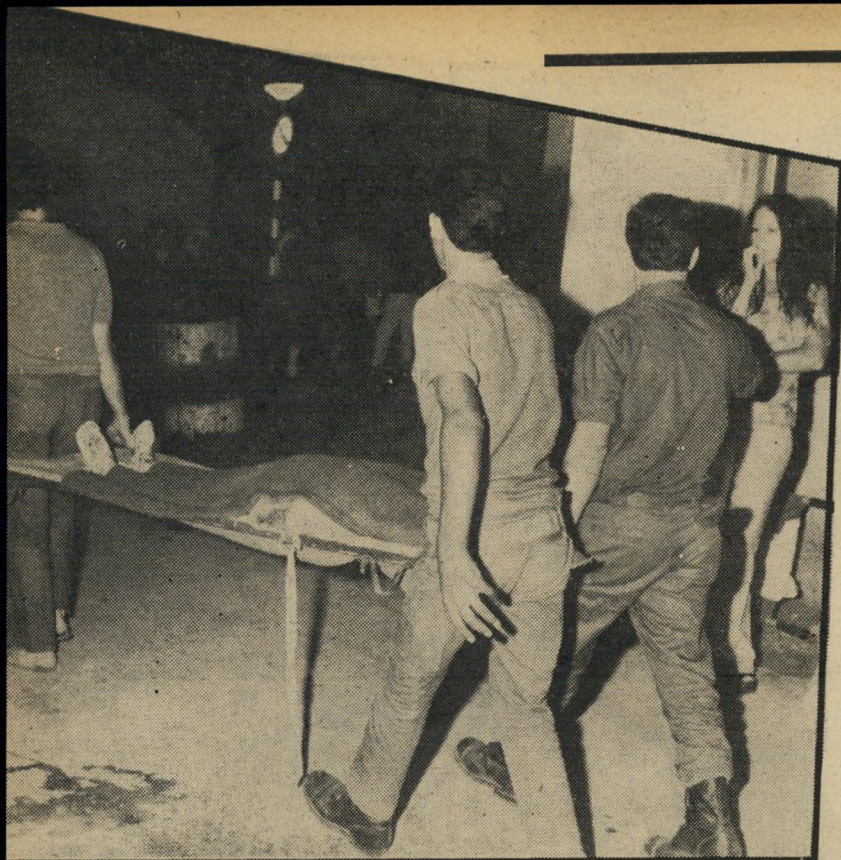

למישפחות חללי-לוד - אולם המישפחות

ניתנו 700 אלף דולר לצלב-האדום של פורטוריקו. זה הקים קרן מיוחדת, ש-תשלם למשפחות הנפגעות פנסיה לכל חייהן. הסיבה לכך היא העדר ביטוח-חיים ממלכתי בפורטוריקו.

30 אלף דולר נוספים ניתנו למשפחות הנפגעים מגרמניה ושווייץ באמצעות הר-צלב-האדום שם.

היתרה — 770 אלף דולר — נועדה למשפחות הנפגעים הישראליים, שכללו עשר משפחות ששיכלו בן-משפחה, והיתר משפחות פצועים.

כדי לשמור על האופי הלא-ממשלתי של העזרה, החליטו היפנים שגם מקבל הכסף בישראל לא יהיה גוף ממשלתי. הם פנו למגן-דוד-אדום בארץ, על-מנת שיטפל בחלוקת הכסף למשפחות.

אנשי מד"א בישראל עוררו בפני היפנים בעייה: הם הצביעו על-כך כי בישראל נהגות המשפחות מביטוח-חיים ממלכתי, באמצעות המוסד לביטוח-לאומי. בכך הן זוכות בעדיפות על הנפגעים מפורטוריקו.

כדי למנוע העדפה זו, הציעו אנשי מגן-דוד-אדום ליפנים להשתמש בכספים ל-מיפעל-הנצחה כלשהו, הגישו להם שורה של הצעות שעיקרן: שימשו בכסף ל-צרכי מגן-דוד-אדום.

את השיטה. זכות ראשונים מגיעה לממשלת-ישראל עצמה, כאשר חתמה את הסכם-השילומים עם גרמניה. הממשלה קיבלה או מגרמניה כמיליארד דולר, כפיצוי על רצח ששת המיליונים בידי הנאצים, התייבה לחלק סכום זה למשפחות הנפגעים. אולם חלק-הארי של הסכום לא הגיע מעולם ליעדו.

נסיונו הראשון של מד"א בשטח פעיל לות חדש זה לא עלה יפה. היה זה כאשר מד"א קיבל על עצמו לחלק לנפגעי אר-לימפיאדת מינכן את כספי הפיצויים מגרמניה.

מד"א ניסה אז לקחת לעצמו חלק נכבד מן הכסף. אך כיוון שמדובר היה במשפחות של פורטוגלים, בעלות גב חזק — התאחדויות הספורט למיניהן — התחוללה סערה ציבורית, שגרמה להתערבות הגרמנים עצמם. אלה, כייקים שלא יודעים חוכמות, כפו על מד"א לשגר את כל הכסף במלואו למטרתו.

באסון לוד, היה המצב שונה. כאן, היו הנפגעים אנשים בודדים, ללא גופים חזקים מאחוריהם. חלק מהם, משפחות יד-עמל

לירי-הדמים

אחד מפצועי ליל-הדמים בלוד מוחש למכונת, שתובילו לבית-חולים. כמה משפחות ישראליות נפגעו בליל-הטבח. לאחדות מהן, נהרג קרוב. אצל השאר, נפצע מישהו. עתה, התפוצצה שטרוריה בקשר לכספי-הפיצויים ששלחו היפנים למשפחות אלה, כאשר לא כל הכסף הגיע אליהם.

פחות הנפגעות, חולקו 550—600 אלף דולר בלבד: כל משפחה הרוג קיבלה 10 עד 12 אלף דולר, כל משפחה פצועה — כי 5000 דולר.

היתרה, לפחות 170 אלף דולר — נשארה בידי מד"א. כאשר הגייר מד"א את עצמו כצינור בלבד — הוא לא ציין כי מדובר בצינור דולף מאוד: מתוך הכספים שנתנו היפנים, לקח הצינור לעצמו כרבע מ-הסכום!

בניגוד לגירסה היפנית, טען ד"ר יוסף קוט, האחראי מטעם מד"א לחלוקת הכסף, כי היפנים הקציבו רק 600 אלף דולר למשפחות — ואת היתר נתנו למפרע, כמתנה למד"א. ד"ר קוט טען כי היפנים הביאו עימם

מי משקר?

היפנים לא התלהבו מן הרעיון, העדיפו כי הכסף יגיע למשפחות.

הסיכום שהושג, לפי גירסת ראשי שגיריות יפן בישראל: הכסף יחולק למשפחות לפי שיטת ניקוד מיוחדת, הנהוגה במוסד לביטוח לאומי. אם יישאר יתרה עורף קטנה, היא תינתן למגן-דוד-אדום לרכישת אמבולנס, או למטרה דומה.

האם אפשר להאמין לגירסה היפנית, לפיה היה על מגן-דוד-אדום רק להעביר את הכסף למשפחות?

לבד מהעובדה שילפנים לא היה כל עניין לשקר, אפשר למצוא חיזוק לדבריהם — בדברי מד"א עצמו.

במכתב ששלח מד"א לעורך-הדין של אחד הנפגעים קבע מד"א במפורש כי הוא משמש רק צינור להעברת הכסף.

אך מה שקרה בפועל, היה שונה: למשי-

„אינני רוצה להתלכלך איתם“

ת' יאור זה של ד"ר קוט עומד בסתירה לעובדה, כי הצ'ק שניתן למשפחות — היה בלירות ישראליות, ומשך מחשבון הבנק של מד"א. לצ'ק צורף גם מכתב של מד"א. קשה שלא להסיק כי הגירסה היפנית תואמת את העובדות יותר מגירסת מד"א.

170 אלף הדולר שדלפו אינם כל הנזק: 770 אלף הדולר שמסרו היפנים הוחזקו על-ידי מד"א במשך חמישה חודשים, לפני שחולקו למשפחות. אפילו ריבית מגור-הכח של 10% לשנה, היתה נותנת פרי של 31 אלף דולר. מה קרה לריבית צנועה זו? מי קיבלה? לא המשפחות — למרות שהיא מגיעה להן.

לפחות שניים ממקבלי הפיצויים ניסו לברר את התעלומה. סיפר יהושע גילוף, שאשתו רות נספתה בליל-הדמים: „עורך-דיני שמעיה סירוב שאל את מד"א מדוע ואיך חילקו את הכסף. הוא לא קיבל כל תשובה. אני שוקל עתה פנייה לראש-ממשלת יפן, אולם אינני רוצה ל-התלכלך עם מד"א. אני סבור כי הניבנות היא של ממשלת ישראל. אני תבעתי, ו-עדיין תובע, ועדת-חקירה לכל הפרשה.“

גם יוסף אוסלנדר, שאיבד את אשתו אביבה, פנה באמצעות עורך-דינו אמנון ארן, למד"א. תבע הסבר לחלוקת הכספים. גם הוא לא זכה לתשובה עניינית. מכתב התשובה של מד"א חזר וקבע כי מד"א נאות לשמש רק אמצעי להעברת התרומה. המכתב הדגיש „מבלי לפגוע בזכויות“ כי „עלידי פעולה הומניטרית זו, לא נטל מגן-דוד-אדום אחריות כל שהיא.“

האמנם? בשבוע שעבר, נראה היה שנסתם הגולל על הפרשה, כאשר הכנסת הורידה הצעות לסדר-היום להקים ועדת-חקירה בפרשת ליל-הדמים.

נראה היה, כי כספי אלמנות ויתומים הם אכן הפקר בארץ.

היה זה מולם של היתומים והאלמנות שבמקרה זה היה להם עסק עם ממשלת יפן, — לא עם ממשלתם שלהם.

אנשי שגרירות יפן בישראל נדמו לש-מוע על השערורייה, הודיעו כי יפעלו לביוררה.

MAGEN DAVID ADOM IN ISRAEL
EXECUTIVE COMMITTEE

מגן דוד אדום בישראל
הוועד הפועל

תל-אביב, רחוב בנימיין 60, ת.ד. 9160, טלפון 56222-4-0-0-0, טלפקס 56222-4-0-0-0
TELEGRAPHIC ADDRESS: MADAMERBAS

0561

בזיכרון נח להפצות

לכבוד
א. ארן (ארושטיין), עו"ד
נחלת בנימיין 75
תל-אביב.

מבלי לפגוע בזכויות

הנדון: פיצויים למשפחת אוסלנדר.
סכתך מ-1.11.72

לפי שהתבררנו כמכתבנו מ-29.10.72, הצלב האדום היפני הוא ששיגר את התרומות ישירות למשפחות ומגן דוד אדום שימש רק כצינור להעברת כסף זה.

לכבוד רב,
מגן דוד אדום בישראל

ד"ר י. קוט
יו"ר הוועד הפועל

היפנים משלמים

זוהי המעטפה שבה שיגרו היפנים את אי-גרת-התנחומים שלהם, שבה הציעו את סכום-הפיצויים. ביפן נהוג, במקרה אסון או שמחה, לתת סכום כסף, לכל אירוע ישנה מעטפה שונה, וסכום כסף שונה.

עות ומכובדות, סלד מבדיקת ענייני-הפיצויים, הניח כי מגן-דוד עומד מעל לכל חשד.

היתה זו הנחה תמימה ביותר.

לכל אסון — מעטפה שונה

מן קצור לאחר הטבח, הגיעה ארצה נציג מיוחד של הצלב-האדום היפני, הודיע על תרומה מיוחדת של 1.5 מיליון דולר למשפחות הנפגעות מכל העמים.

מדוע עשו זאת היפנים? ביפן, מסתבר, קיים נוהג, לפיו במקרה של אסון או שמחה, שולחים ירדים ומכרים למשפחות המ-עורבות מעטפה מיוחדת, ובה סכום כסף, לכל מאורע ישנה מעטפה שונה, גם סכום הכסף שונה לפי המקרה וחשיבות המשפחה. הממשלה היפנית לא רצתה להיות מער-רבת ישירות בסיוען במזרח התיכון. כן חששה כי הענקת הכסף על-ידיה תתפרש כהכרה באחריותה לרוצחים היפנים. לכן העדיפה להעניק את הכספים באמצעות הצלב-האדום היפני, בהדרכת שגרירות יפן בישראל.

מתוך הסכום הכולל של 1.5 מיליון דולר,